

Отже, здійснивши аналіз теоретичних положень щодо змісту та стану діяльності організованих угруповань у сфері економіки зазначимо, що це є негативним явищем для економіки України та потребує подальшого вдосконалення на державному рівні з впровадженням новітніх механізмів розслідування економічних злочинів, підвищення кваліфікаційного рівня кадрів державних органів, а також здійснення профілактичних заходів щодо протидії економічним злочинам, зокрема, що вчиняються організованими угрупованнями. Успішна боротьба та повна ліквідація цього явища дозволить Україні вийти на новий економічний рівень та стане одним із здобутків у поліпшенні криміногенного стану країни.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80> (дата звернення: 12.11.2019)
2. Юртаєва К. В. Сучасні тенденції економічної злочинності в Україні. Вісник Кримінологічної асоціації України: зб. наук. пр. № 2. Харків, 2018. С. 109-119.
3. Гребенюк М., Черняк А. Проблеми протидії організованим злочинності у сфері цифрової економіки. Підприємство, господарство і право: загал.укр. наук.-практ. госп.-прав. журнал (3/2019). Київ, 2019. 290-302 с.
4. Користін О. Є. Організована економічна злочинність в Україні: сучасний стан і стратегія протидії. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. № 1(1). Київ, 2011. С. 78-88.
5. Афанасенко С.І., Стойков І.М. Види та класифікація організованої злочинності. Протидія злочинності: проблеми практики та науково-методичне забезпечення. Південноукраїнський правничий часопис: наук.журнал.(4, 2014). Одеса, 2014. С. 22-26
6. Полянська В. С. Витоки і розвиток транснаціональної організованої злочинності у сфері економіки в Україні. Форум права: електрон. наук. фах. вид. № 5. Харків 2016. С. 151–156.

Матвієнко Аліна Сергіївна,

курсант 3 курсу, спеціальність 081 «Право»

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: д.е.н., доцент, Паршин Юрій Іванович
професор кафедри фінансово-економічної безпеки ДДУВС*

ПРОБЛЕМИ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Розбудова державності в Україні, зміна її політичного та соціально-

економічного устрою, проведення антитерористичної операції, реформування правоохоронної системи супроводжуються зростанням рівня злочинності, зокрема економічної.

Тривають занепад виробництва, інфляція, зниження рівня життя населення, поширення безробіття, що призводить до соціального занепаду та пошуку злочинних шляхів розв'язання окреслених проблем.

Економічна злочинність – вкрай небезпечне явище, яке вкоренилося в усіх сферах функціонування держави та є негативним чинником на шляху до розбудови країни європейського зразка. Тому запобігання злочинам у цій сфері є важливим завданням, яке постало перед органами державної влади.

Економічна злочинність іноді ототожнюється з «бізнес-злочинністю», «злочинністю у сфері бізнесу», «злочинністю у сфері господарської діяльності», «білокомірцевою злочинністю». Будь-яка з названих дефініцій не дає чіткого уявлення про предмет дослідження. Наприклад, наркобізнес, безсумнівно, є видом бізнес-злочинності, але навряд чи правильно вважати його різновидом економічної злочинності.

Корупція виступає елементом білокомірцевої злочинності, але спірно віднесення її до злочинності економічної. При цьому у дослідника залишається достатньо широке поле для суб'єктивного аналізу і, відповідно, віднесення тих чи інших кримінальних правопорушень до категорії економічних.

Економічна злочинність – це сукупність умисних корисливих злочинів і осіб, які їх вчинили, у сфері легальної і нелегальної економічної діяльності, головним безпосереднім об'єктом яких є відносини власності і відносини у сфері виробництва, обміну, розподілу і споживання товарів та послуг [1, 133].

Відповідно до Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015, серед актуальних загроз національній безпеці України визначено економічну кризу, виснаження фінансових ресурсів держави, зниження рівня життя населення.

Основними цілями Стратегії є утвердження прав і свобод людини та громадянина, забезпечення нової якості економічного, соціального й гуманітарного розвитку, забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу та формування умов для вступу в НАТО. Для їх досягнення необхідне формування якісно нової державної політики, спрямованої на захист національних інтересів в економічній, соціальній, гуманітарній та інших сферах, комплексне реформування системи забезпечення національної безпеки, створення ефективного сектору безпеки й оборони України.

Чинниками, що стримують розвиток організованої тіньової підприємницької діяльності, є проблеми, пов'язані з невиконанням умов договорів, які укладаються на тіньових ринках. Через те, що у тіньовому бізнесі багато угод укладаються на основі усних домовленостей, органам державної влади важко визначити обсяг тіньового бізнесу та правильно обрати засоби впливу на його учасників. Згідно з підходом Г. Беккера, від дій злочинців залежить пропозиція злочинів, від дій споживачів незаконно

виготовлених і реалізованих товарів – попит на злочини, а заходи правового виявлення і покарання вважають своєрідним регулюванням цього «ринку» [2, с.141].

Рівень злочинності у сфері економіки став загрожувати національній безпеці України, існуванню українського суспільства, і ця проблема перетворилася із загальносоціальної на політичну. Динаміка розвитку цієї злочинності виявляє з року в рік неухильну загальну тенденцію до зростання. Характер динаміки (тенденції) свідчить про зростання соціальної небезпеки й заподіяної шкоди окремими злочинцями чи злочинними угрупованнями.

Визначення видів кримінальних правопорушень, які можуть бути віднесені до категорії учинених саме у сфері економічної діяльності, потребує чіткого нормативного закріплення, що сприятиме правильній кваліфікації цих діянь, обґрунтованому внесенню відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань і підвищенню ефективності запобігання злочинам цієї категорії.

У структурі економічної злочинності за розміром заподіяної шкоди домінують злочини в банківській сфері, у сфері міжнародних економічних відносин. Офіційна статистична картина економічної злочинності не відтворює загальних процесів, які в ній відбуваються, внаслідок її значної неповноти.

Відшкодування збитків державі за результатами діяльності правоохоронних органів по викриттю цих злочинів ні в якій мірі не компенсує витрати на їх утримання. Причини неухильного зростання злочинів у сфері економіки обумовлені перш за все глобальною соціально-економічною й політичною кризою в державі, тому організація ефективної системи протидії економічній злочинності можлива тільки на основі єдності загально соціальних, соціально-кримінологічних і кримінально-правових заходів.

Список використаних джерел:

1. Кельман О.Г. Економічна злочинність і суміжні з нею поняття. *Проблеми законності*. 2002. Вип. 55. С. 133–141.
2. Камлик М.І. Корупція та службова злочинність – тенденції розвитку. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією*. 2007. № 17.